

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

V. Exempla legum Imperialium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

και ακολυθησθαι ην, εν αφαιρεθεισων παντελως
 των αιρεσεων, αιτινες τοις προτεροις ημυρ
 γραμμασι τοις προς την σην καθοσιωσιν δοπο-
 σαλεισι περ τω χριστιανων ενειχοντο, και αττω
 πανυ σκαια και τ ημετερας προσηθη. αλλο-
 τρια ειναι εδοκει, ταυτα αφαιρεθη, και νυν ελθου-
 σθεωσ τε και απλανως εκασ. των την αυτην
 προαιρεσιν ερηκοτων τε φυλαττειν την των
 χριστιανων θρησκειαν, ανδτινωσ οχλησεωσ, τε-
 λο αυτο πασα φυλαττοι. απνα τη ση θημελεια
 πληρεσ αα δηλωσαι εδογματισαμεν, οπως
 εδαιεσ ημασ ελθθεραν και απολελυμυρλω
 δεξοσιαν τε τημελειν την εαυτων θρησκειαν
 τοις αυτοις χριστιανοις δεδωκεναι. οπεσ επειδη η
 απολελυμενωσ αυτοις υφ ημυρ δεδωρηωσ
 θεωρη η ση καθοσιωσισ, και ετεροισ δεδωρασ εξε-
 σοσιαν τοις βελομυροισ ε μετερχεωσ την πασα-
 τηρησιν και θρησκειαν εαυτων. οπεσ ακολυθησ
 τη συχια των ημετερων καιρων γινεωσ φα-
 νερον εστι, οπως δεξοσιαν εκασ. εχη τε αι-
 ρεωσ και τημελειν, οποιον δε αν βελητην θειον.
 τετο δε υφ ημυρ γεγονεν, οπως μηδεμια λι-
 μη μη η θρησκεια πανι μεμειωδαμ πι υφ η-
 μυρ δοκοιη. και τετο η προς τοις λοιποις εις το
 προτωπον των χριστιανων δογματισομεν, ινα
 τωσ τοπωσ αυτων εις εσ το προτερον συνερχε-
 σω εθος ην αυτοις, περ ων και τοις προτερον δο-
 δεσσι προς την σην καθοσιωσιν γραμμασι τυ-
 πω ετεροισ ην ωλοσμυρωσ το προτερω χρονω.
 η ει λινεσ η πασα τε ταμεισ τε ημετερεσ, η
 πασα λυ. ετερεσ φαينوτο ηγορακοτεσ τε-
 τεσ, τοις αυτοις χριστιανοις ανευ δογυρεσ και
 ανευ λινωσ απαιτησεωσ της λιμησ υπεθεσεισ,
 διχα πασασ αμελειασ και αμφιβολιασ απο-
 καλασσωσιν και ει λινεσ και δωρον τυχανωσιν
 ειληφοτεσ τεσ αυτωσ τοπωσ, οπως ει τοις αυ-
 τοις χριστιανοις την ταχισην αποκαλασσωσιν
 ετωσ, η οι ηγορακοτεσ τεσ αυτωσ τοπωσ, η οι και
 δωρεαν ειληφοτεσ αιτωσι πι πασα τ ημετερας
 καλοκαλασιασ, προσελθωσι τω θηι τοπωσ ε-
 παρχω δικασου, οπως ε αυτων δια τ ημετε-
 ρωσ χρησησηθη. προηνοια χρησιαι. αττω παντα
 τα σωματια των χριστιανων παρ αυτα δια τ
 οπεσ παρθεσ ανευ τινωσ παρελκησ πασασ ιδωρασ
 δεσσει. και επειδη η οι αυτοι χριστιανοι ε μονον εκεινωσ εις εσ συνερχεωσ εθος ειχον, αλλα
 και ετερεσ τοπωσ ερηκεναι γνωσικονια, διαφερησ εσ προς εκασον αυτων, αλλα
 προς το δικαιον ε αυτων σωματοσ, τετ εστι των χριστιανων. ταυτα παλα επι τω νομω

A sentancum fuit ut hæc nobis ita placere
 rescriberemus, quò sublatis penitus om-
 nibus sectis quæ in priore nostra de
 Christianis epistola ad tuam Devotio-
 nem missa continebantur, cum illa quæ
 profus sinistra & à nostra mansuetudi-
 ne aliena esse videbantur, omninò re-
 moveantur: tum ut in posterum qui-
 cumque Christianam religionem ob-
 servandam sibi esse statuerunt, eam li-
 berè & constanter absque ulla molestia
 & impedimento retineant. Quæ qui-
 dem idcirco tuæ solertix judicanda
 censuimus, ut liberam & absolutam li-
 centiam religionis suæ colendæ Chri-
 stianis concessam à nobis esse cognos-
 cas. **B** Quod quoniam à nobis simplici-
 ter & absolute illis concessum est, simul
 etiam aliis observantiam & cultum
 suum sectari volentibus, id concessum
 esse tua Devotio intelligit. Quod pro-
 fectò temporum nostrorum tranquilli-
 tati convenire perspicuum est: ut uni-
 cuique liberum sit quamcumq; voluerit
 colendi Numinis rationem eligere at-
 que observare. Atque id à nobis eò fa-
 ctum est, ut ne cui divino cultui atque
 honori quidquam à nobis detractum
 esse videretur. **C** Hoc autem amplius in
 gratiam Christianorum decernimus; ut
 loca ipsorum in quibus antehac conve-
 nire consueverant, de quibus in literis
 prius ad Devotionem tuam datis alia e-
 rat forma superiori tempore constituta,
 si qui aut à filco nostro aut ab alio quo-
 piam ea emisse visi fuerint, ipsis Chri-
 stianis absque ulla pecunia & sine repe-
 titione ulla superadjecti pretii, incun-
 ctanter ac sine ulla ambage restituant;
 & si qui eadem loca dono acceperint,
 ut ea protinus Christianis reddant.
 Quod si qui ea loca emerunt aut donata
 acceperunt, aliquid à nostra clementia
 petere velint; ii Prefectum qui in illa
 provincia jus dicit, adeant, ut à nostra
 Serenitate ratio ipsorum habeatur. **QUE**
 quidem omnia protinus sine ulla dila-
 tione corpori Christianorum restitui
 tuâ curâ ac diligentia oportebit. Et
 quoniam iidem Christiani non solum ea
 loca in quibus convenire solebant, sed
 etiam alia possedisse noscuntur, quæ
 non privatim ad singulos ipsorum,
 sed ad jus corporis pertinerent;
 hæc omnia post legem à nobis me-

Αντίγραφον βασιλικῆς ἐπιστολῆς, δι᾽ ἧς σωώ-
δον Ἐπισκόπων ἐπὶ Ῥώμης κελεύει γράειν ὑπὲρ
τῆς ἐκκλησιῶν ἐνώσεως τε καὶ ὁμοιοῦς.

Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς Μιλιαδῆ Ἐπισκόπων
Ῥωμαίων καὶ Μάρκω. ἐπειδὴ τοιῶντο χάριται
ἀπὸ Ἀνυλίνου Ἐλαμπροτάτου ἀνθυπάτου τῆς
Ἀφρικῆς πρὸς με πλείους ἀπεσάλησαν, ἐν οἷς
ἐμφέρεται Καικιλιανὸν τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Καρ-
θαγηνήσιων πόλεως, ὡς καὶ Ἰωνῶν κολληγῶν αὐτῶν
τῶν καὶ τῶν Ἀφρικῶν καθεσῶτων, ἐν πολλοῖς
πράγμασι ἐνθύνεσθαι. Ἐτέτό μοι βαρὺ σφό-
δρα δοκεῖ, τὸ ἐν ταύταις ἐπαρχίαις ἀς τῆ ἐμῆ
καθολικῆς ἀθαιρεῖται ἡ θεία παρρησία ἐνεχέ-
ρισε, καὶ εἴς ἐ πολλὴν πληθὺν λαὸν, ὄχλον ἑπὶ τὸ
φωλότερον ἑπιμένοντα ἐν εὐσεβείᾳ ὡσανεὶ
ἀνθρώπων, καὶ μετὰ τὸν Ἐπίσκοπον διαφοράς
ἔχον, ἐδοξέ μοι ἰν' αὐτὸς ὁ Καικιλιανὸς καὶ ἡ θεί-
α Ἐπισκόπων τῶν αὐτῶν ἐν τῶν δοκέντων,
καὶ δέκα ἐτέρων ἕς αὐτὸς τῆ ἑαυτῆ δίκη ἀναγ-
καίως ὑποτάξοι, εἰς τὴν Ῥώμην πλὴν ἀπέναι.
ἰν' ἐκείσε ὑμῶν παρρησιῶν, ἀλλὰ μὴ καὶ Ῥετε-
κίης καὶ Ματέρνης καὶ Μαρίνης τῶν κολληγῶν ὑμῶν,
ἕς τὴν ἐνεκεν εἰς τὴν Ῥώμην παρρησιῶν ἕξ
ἀπαπέδουσαι, διωθηθῆ ἀκροθῆναι, ὡς ἀν κατα-
μαθοῖτε τῶν σεβασμιωτάτων νόμων ἀρεμότην.
ἵνα μὴ εἰς καὶ περὶ πάντων αὐτῶν τῶν πληρε-
στάτων διωθηθῆτε ἔχον γνώσιν, τὰ ἀντίτυπα
τῶν ἐπιγράφων τῶν πρὸς με ἀπὸ Ἀνυλίνου ἀ-
ποσταλέτων, γράμμασι ἐμοῖς ὑποτάξας,
πρὸς τὰς προφρημίας κόλληγας ὑμῶν ἑξέ-
πεμψα ὡς ἐντυχέσα ἡ ὑμετέρα ἐπὶ ῥότης,
δοκιμάσει ὁ ἰνα χεῖρ τῶν ἰν' ἐπὶ προεξημένῃ
ἐκείνῃ ἐπιμελέσασθαι διδουκρῆσαι, καὶ τὸ δί-
καιον τεμαῖσαι. ὁπό τε μὴ ἵτην ὑμετέραν ἐ-
πιμελείαν λαθάνει, τοσαύτην με αἰδῶ τῆ ἐν
θείῳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἀπονεύμεν, ὡς μὴ
δὲν καθολικὸν ἅγιον ἢ διχοστασίαν ἐν τῷ τόπῳ
βεβηλαί με ὑμᾶς καταλιπέιν. ἡ θείότης ὑ-
μᾶς τὴν μεγάλην Θεῶν διαφυλάξοι πολλοῖς
ἐτεσι τιμωτάτα.

Αντίγραφον βασιλικῆς ἐπιστολῆς, δι᾽ ἧς παρρη-
σίαι δὲ ἄλλοι ἄλλοι σωώδον ὑπὲρ τῶν πα-
σαν τῶν Ἐπισκόπων ἀπελεῖν διχοστασίαν.

Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς, Χρήστω Ἐπισκόπῳ Συ-
ρακουσῶν. ἦδη μὲν πρότερον ὅτε φαύλως καὶ ἐν-
δυσέφως ἴνας περὶ τῆς ἀρεμότητος τῆς ἀγίας καὶ
ἐπὶ ἀρεμότητος διωάμεως καὶ τῆς αἰρέσεως τῆς καθο-
λικῆς ἀποδείξασθαι ἤρξαντο, ἐπιτέμεναι βε-

A *Exemplum epistola Constantini Impera-
toris, qua Episcoporum Concilium Ro-
mæ fieri jubet pro unitate & con-
cordia Ecclesiarum.*

Constantinus Augustus Miltiadi
Episcopo urbis Romæ & Marco.
Quoniam hujusmodi plures libelli à
viro clarissimo Anulino Africae Pro-
consule ad me sunt missi, in quibus
continetur Cæcilianum Carthagenen-
sium urbis Episcopum à quibusdam
collegis suis per Africam constitutis
multis de causis infimulari. Quod
quidem permolestum mihi videtur,
in istis provinciis quas divina Provi-
dentia meæ Devotioni spontanea de-
dicatione tradidit, & in quibus maxi-
ma est populi multitudo, plebem qua-
si in duas partes divisam ad deteriora
desistere, & Episcopos inter se dif-
fentire. Placuit mihi ut idem Cæci-
lianus unà cum decem Episcopis qui
accusare ipsum videntur, & cum de-
cem aliis quos ipse ad suam causam
necessarios esse judicaverit, Romam
naviget: ut ibi coram vobis & coram
Reticio, Materno ac Marino collegis
vestris, quos ea causa Romam prope-
rare iussi, possit audiri, quemadmo-
dum sanctissimæ legi convenire opti-
mè nostis. Porro ut totius negotii ple-
nissimam valeatis haurire notitiam,
exempla libellorum ab Anulino ad me
missorum, literis meis subiecta ad col-
legas vestros suprascriptos transmissi.
Quibus lectis perpendet Gravitas ve-
stra, quonam modo supra memorata
controversia accuratissime dijudican-
da sit, & ex præscripto justitiæ termi-
nanda. Siquidem nec tuam sedulita-
tem latet, tantam à me reverentiam
sanctissimæ Ecclesiæ Catholicæ exhi-
beri, ut generaliter nullum schisma
aut discidium ulli à vobis relinqui
velim. Divinitas summi Dei multis
vos annis servet carissime.

*Exemplum epistola Constantini impera-
toris, qua alteram Episcoporum Syno-
dum fieri jubet, ut omnis Episcoporum
dissensio tollatur.*

Constantinus Augustus Chresto Sy-
racusanorum Episcopo. Jam qui-
dem antea cum nonnulli pravo ac per-
verso animo à sancta religione celestiq;
virtute & ab Ecclesiæ Catholicæ sen-
tentia disidere cœpissent, hujusmodi

eorum contentionem præcidere cupiens, ita constitueram, ut missis è Gal-
 lia quibusdam Episcopis; accitis etiam
 ex Africa iis qui duas in partes divisi,
 pertinaciter inter se atque obstinatè
 contendunt; præsentè quoque Roma-
 næ urbis Episcopo, id quod commo-
 tum fuisse videbatur, sub horum præ-
 sentia posset diligentissima examina-
 tionè componi. Sed quoniam nonnulli,
 ut ferè fit, & propriæ salutis & venera-
 tionis quæ sanctissimæ fidei debetur ob-
 liti, privatas adhuc simulas prorogare
 non cessant: prolate jam sententiæ ac-
 quiescere nolentes, asserentesque pau-
 cos admodum Episcopos sententiam
 tulisse, qui nec omnibus quæ prius in-
 quiri oportebat diligenter excussis, ad
 depromendum iudicium properanter
 accessissent. Unde fit ut & ipsi quos con-
 cordi ac fraterno inter se animo esse de-
 cuerat, turpi seu potius detestanda se-
 cessione dissideant; & iis homini-
 bus qui à sanctissima religione alieno
 sunt animo, subfannandi occasio præ-
 beatur. Idcirco mihi sedulo providen-
 dum fuit, ut hæc quæ post depromptum
 iudicium voluntaria assensione jam fi-
 nita esse debebant, nunc tandem mul-
 torum interventu finem possint accipe-
 re. Quoniam igitur plurimos ex diver-
 sis ac propè infinitis locis Episcopus in
 urbem Arelatensem intra Calendas Au-
 gusti iussimus convenire: tibi quoque
 scribendum esse censuimus, ut accepto
 publico vehiculo à viro clarissimo La-
 troniano Correctore Siciliæ, adjunctis
 tibi duobus secundi ordinis quos tu eli-
 gendos putaveris, tribus item servulis
 qui in itinere vobis ministrare possint,
 intra eundem diem ad prædictum lo-
 cum occurras; quò tum per tuam gra-
 vitationem, tum per ceterorum in unum
 coeuntium unanimem concordemque
 solertiam controversia hæc quæ per fe-
 didissimam altercationem ad hoc usque
 temporis perduravit, auditis omnibus
 eorum qui nunc inter se disident, quos
 etiam adesse iussimus, allegationibus,
 ad congruam religionis & fidei obser-
 vantiam fraternamque concordiam
 tandem aliquando possit revocari. In-
 columem te Deus omnipotens diutis-
 simè fervet.

χρησὶς ἑνὸς ζυγομαχίας ὡς ἀμειψήκεν ἀκροδέντων πάντων τῶν μελλούσων
 θήσεας ὡς τῶν νῦν ἀπ' ἀλλήλων διεσώτων, ἕσπερ ὁμοίως παρέναι ἐκλευσάμενοι
 δυνήθη εἰς τὴν ὀφειλομένην θρησκείαν καὶ πίσιν, ἀδελφικὴν τε ὁμόνοιαν καὶ βραχέως
 ἀνακληθῆναι, ὅχι αἰνῶν ἄσε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ διαφυλάξῃ ὅτι πολλοὶ ἐπί-
 ΚΕΦ Α

ληθείς τὰς τοιαύτας αὐτῶν φιλονεικίας
 διετυπώκων, ὡς ἐλαλίαν δὴ τῆς
 λίας πῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ μὴ καὶ τῶν
 θέντων δὴ τῆς Ἀφρικῆς τῶν ἐξ ἐναντίας
 εἰς καλλιῶς ἐναλικῶς καὶ Ἰπμῶν
 γωνιζομένων παρόντος τε καὶ Ἰπμῶν
 σκόπε, τὲτο ὅπως ἐδοκεν κενήσασθαι
 παρσίας αὐτῶν καὶ πάσης Ἰπμῶν
 κείσεως, καθ' ὅπως τυχεῖν ἀλλ' ἐπει
 συμβαίνει, Ἰπμῶν ἄλλοι πῆρες καὶ τῶν
 τῆς ἰδίας, καὶ Ἰπμῶν ὀφειλομένης
 γωιάτη αἰρέσει, ἐπὶ καὶ νῦν τὰς ἰδίας
 ὡς αἰνῶν ἐπαύοιαι, μὴ βελόμνοι
 Ἰπμῶν χθεῖσι κείσε σωτῆρας. καὶ διὰ
 ὅτι δὴ ἀεὶ ὀλιγοὶ ἕντες τὰς γνώμας καὶ
 ποφάσας ἐαυτῶν ἐξήνεκον, καὶ μὴ
 ἀπάντων τῶν ὀφειλομένων ζητησάμενοι
 ἐξ ἑαυτῶν, πρὸς τὸ τὴν κείσε ἐξήνεκον
 ταχέως καὶ ὅπως ἐσπύσαν, ἐπὶ τῆς
 τῶν ἐπεινα συμβαίνοντος, τὸ καὶ τῆς
 τῶν ἀδελφικῆν καὶ ὁμόφροναν ὀφειλομένην
 χάν ὁμοψυχίαν, αἰχρῶς, μᾶλλον ὅτι
 ἀλλήλων ἀποδιδεσθαι, καὶ τοῖς ἀνθρώποις
 ἀλλοτρίας ἐχέστας ψυχὰς δὴ τῆς
 τῆς θρησκείας, ταύτῃ πρὸς φασιν γλῶσσοι
 δόνα, ὅθεν ἀσπρονήσιον μοι ἐγγύς, ὅπως
 ὅπως ἐχρῆν καὶ τὴν Ἰπμῶν χθεῖσι ἡδὴ
 φαιρέτω συγκαταθεσθῆναι πεπαύσασθαι
 δυνήθη πολλῶν παρόντων ἰδέσθαι
 τοῖσι πλείεσσι ἐκ διαφόρων καὶ ἀμειψά-
 πων Ἐπισκόπων εἰς τὴν δεξιάνιστον πῶν
 σωκαλανδῶν Αὐγῶν σιωπῆσθαι ἐκλευσά-
 μεν. καὶ ἵτι γράψαι ἐνομίσαμεν, ἵνα
 ὡς Ἰπμῶν λαμπροῦσιν Ἰπμῶν καὶ
 εἰς Σικελίας δημόσιον ὄχημα, συλλέξας
 αὐτῶν καὶ δύο γέτινας τῶν ἐκ τῆς Ἰπμῶν
 ἀντὶ αὐτῶν Ἰπμῶν χθεῖσι κρίσις, ἀλλὰ μὴ
 τρεῖς παῖδας τῶν δυνήθησθαι ἡμῶν καὶ
 δὴν Ἰπμῶν χθεῖσι ὡς αἰνῶν, εἰσω τῶν
 ἡμέρας Ἰπμῶν χθεῖσι ἡμῶν τῶν ἀπὸ
 ὡς ἀντὶ τῆς σφῆς σφῆς ἡμῶν, καὶ διὰ τῆς
 τῶν σιωπῶντων ὁμοψυχίας καὶ ὁμόφροναν
 σεως, καὶ τῆτο ὅπως ἀρεῖ Ἰπμῶν χθεῖσι
 ΚΕΦ Α

